

gyobb társulatok hosszabb idejű szegedi szereplését.

1838-ban Farkas József gyenge társulata keresi fel a várost, de az igazgató hírből ismeri a jó állomást s két szintársulatot olvaszt a magáéba. Mindkét társulat jó tagokkal működött, az egyiknek Keszy József, a másiknak Körössy Ferenc az igazgatója. A társulat vezetésében 1839-ben változás áll be s most Körössy Ferenc vezeti meglegeződéssel az előadásokat.

1840-43-ban Komlóssy Ferenc veszi fel a küzdelmet a szegedi német színészettel, a német színi évad alatt kezdi játékeit, s hogy előadásait még vonzóbbakká tegye, hosszabb vendégszereplésre szerződteti Egressy Gábor, a Nemzeti Színház örökhírű tagját. A kitűzött cél sikerül is, a német szintársulatok ezentúl mind ritkábban jelennek meg Szegeden, míg végre teljesen elmaradnak és csak mint előkelő idegenek zörgetnek bebocsátásért. A lelkes hangulat alatt Kovácsi Károly színigazgató a Promenádon, a Tiszaparton, az állatseregletes vendéglő mellett nyári szinkört épít, melyben 1842 május 1-én tartják az ünnepélyes megnyitást.

1844-45-ben Szerdahelyi József, Havi Mihály és Szabó József társigazgatók szórakoztatják két ízben sikerrel a szegedi közönséget,

1846-ban pedig Gócs Ede opera-társulata után Kilényi Dávid és Veszter Sándor következnek, a Dérynével megerősített társulattal. A két igazgató bár szétválak, de Kilényi marad a következő évre is. A városházi színterem közben pusztult, rongálódott, alkalmassabb helyre volt szükség, amit meg is találtak a felsővárosi u. n. „Kis Kaszinó”, jelenleg Maros uccai oldalán lévő hatalmas teremben. 1846 óta talált ott hajlékot a magyar Thália, egész a bódészínház felavatásáig.

A szabadságharc idején Latabár Endre működött Szegeden. Az 1848-ik év azonban még azt a színészeti érdekességet örökíti meg Szegeden, hogy Egressy Gábor, mint az ujonc sorozás kormánybiztosa, fejtett ki széleskörű tevékenységet.

6. A politikai színészet kora. A Bach-

korszak ismét érdekes képet ad. A német hivatalnokok hivatali erőszakkal nyomják el a magyar színészetet, de hiába. Két évig hallgat mindössze a magyar Thália, azután ujult erővel hódítja vissza híveit, végül politikai szolgálatba szegődik, s részt vesz a kiegyezés kikényszerítésében. 1849-ben Havi Mihály és Szabó József igazgatók társulata játszik a vár melletti nyári szinkörben, 1850-1851-ben két ízben Latabár Endre és Döme Károly társulata a Kis Kaszinóban,

1851 nyarán a szinkörben, Hetényi József,

1854-55-ben két ízben, Latabár Endre,

1856-ban Ujfalussy Sándor az igazgató.

A városi élet közben másfelé fejlődött. Felsőváros elveszíti ideiglenes vezetőszerepét, a súlypont ismét Palánkra kerül. A közönség már kényelmetlennek találja a sár miatt sokszor megközelíthetetlen Kis Kaszinót s mindinkább sürgetik az új színházépületet. Végre két magánszemély, saját költségükön disztelen bódét építenek a Palánkban (a mai Hági-kert), s azt a szükséges színpadi eszközökkel felszerelik. 1856 május 30-án nyitja meg az új színházat a Szabó-Havi-társulat Hegedűs Lajos színész és drámaíró a „Bibor és gyász” c. ötfelvonásos drámájával.

1859-60-ban Szabó József igazgatja a színházat, majd

1860-61-ben a minden idők egyik legnagyobb igazgató-színésze, Molnár György következik. Molnár szegedi működése külön felemelésre érdemes. Molnár György a szélsőségek csodálatos vegyüléke volt. Műsorán egyaránt szerepeltek hazafias tragédiák és látványos francia bohózatok. Szegedi igazgatása mindenesetre a hazafiasság jegyében folyt le. Társulatának tagjai szinte naponta hazafias tüntetéseket rendeztek, élükön vasmári Kovács Józseffel. A szegedi történelem e korszakot „kis forradalom” megjelöléssel ismeri. Molnár szegedi igazgatása egyébként nyomot hagyott a fővárosi színészet történetében is. Ugyanis itt fogamzott meg Molnárból az a gondolat, hogy Budán Népszínházat alapít, mely arra volt hi-